

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0826U000222

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 03-02-2026

Статус: Захищена

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кикина Ангеліна Богданівна

2. Anhelina B. Kykyna

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 292

Назва наукової спеціальності: Міжнародні економічні відносини

Галузь / галузі знань:

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Міжнародні економічні відносини

Дата захисту: 24-03-2026

Спеціальність за освітою: Міжнародні відносини, суспільні комунікації та регіональні студії

Місце роботи здобувача: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): PhD 11849

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 06.51.21, 06.51.25, 06.51.51, 06.51.65

Тема дисертації:

1. Арктика як нова платформа глобальної економічної конкуренції Китаю та США
2. The Arctic as a New Platform for Global Economic Competition between China and the USA

Реферат:

1. Дисертаційне дослідження присвячене теоретико-методологічному обґрунтуванню Арктики як нової платформи глобальної економічної конкуренції між Китайською Народною Республікою та Сполученими Штатами Америки, аналізу механізмів формування гібридних стратегій взаємодії в умовах геополітичної напруженості й кліматичних трансформацій, а також визначенню перспектив еволюції арктичної політики як складової міжнародної економічної дипломатії для забезпечення стійкої взаємозалежності. У роботі систематизовано еволюцію теоретичних підходів до сутності економічної конкуренції як гібридної стратегії, що поєднує конкуренцію та кооперацію, виокремлено ключові характеристики дуальності, стратегічної взаємозалежності та контекстуальної мінливості. Визначено генезу наукових підходів – від меркантилізму та класичної політичної економії до інституціоналізму й теорії ігор. Узагальнено дискурс розвитку коопетиції в Арктиці через синтез ресурсної теорії, економіки трансакційних витрат і мережевих моделей, що пояснюють

баланс між суперництвом за ресурси та кооперацією у сфері кліматичного моніторингу. Проаналізовано інституційно-регулятивну архітектоніку Арктичної ради, Конвенції ООН з морського права (United Nations Convention on the Law of the Sea – UNCLOS) та спеціалізованих форумів (Arctic Circle, Arctic Frontiers), розкрито особливості їхньої трансформації після 2022 року, а також визначено роль неарктичних акторів – Китаю, Японії, Республіки Корея – у формуванні поліцентричної системи гібридного врядування. Розкрито структуру економічних інтересів США та КНР, виявлено механізми милітаризації та екологічних ризиків, а також окреслено потенціал синергійного ефекту в межах моделей Chimerica 2.0 та «арктичного ексклюзивізму 2.0». Досліджено структуру взаємодії КНР з арктичними державами (Данія, Норвегія, Ісландія, Фінляндія, Швеція, Канада, росія), визначено домінування секторів зрідженого природного газу та рідкісноземельних металів, окреслено синергію між науковою дипломатією та економічним експансіонізмом, а також виявлено інституційні обмеження (FPIC, ESG-стандарти), які стримують залучення капіталу. Удосконалено типологію форм конкуперації шляхом побудови мультикритеріальної класифікації (ізолююча, адаптивна, симбіотична), що формує аналітичне підґрунтя для сценарного прогнозування арктичного врядування (Nordic Plus, ATS-модель). Розвинуто концептуальні підходи до синергії військово-безпекових і науково-дослідницьких стратегій, доведено мультиплікативний ефект спільних ініціатив у галузях суднобудування, енергетики та моніторингу клімату. Розроблено чотиривимірну модель арктичної конкуперації (інституційний, економічний, безпековий та науковий виміри), у якій враховано вплив глобалізаційних процесів, роль росії та НАТО, соціально-екологічні ризики. Емпіричний аналіз довів позитивний вплив кліматичних трансформацій на логістичні потоки (зростання інтенсивності Північного морського шляху) та відсутність прямої кореляції між милітаризацією і рівнем кооперації, що підтверджує потенціал «м'якого управління». Арктична конкуперація еволюціонує в напрямі інклюзивності, технологічного лідерства та екологічної стійкості. Обґрунтовано перспективу збільшення частки кооперативних ініціатив до 40–50% до 2030 р. у межах програм REPowerEU та Полярного Шовкового шляху, проте наголошено на потребі гармонізації правових рамок з урахуванням санкційних і кліматичних ризиків та асиметрії інтересів ключових акторів. Для США та КНР визначено, що стратегічна модернізація інституцій, локалізація «зелених» технологій і диверсифікація партнерств є ключовими імперативами полярної дипломатії та інтеграції в глобальні ланцюги створення вартості. Ключові слова: економічна конкуперація, конкуренція, кооперація, Арктика, Китай, США, геополітичні виклики, інституційне врядування, синергійний ефект, кліматичні ризики, економічна дипломатія, Полярний Шовковий шлях, Північний морський шлях, ESG-стандарти, експорт, імпорт.

2. This dissertation research provides a theoretical and methodological substantiation of the Arctic as a new platform for global economic coopeitition between the People's Republic of China and the United States of America. It analyzes the mechanisms shaping hybrid strategies of interaction under conditions of geopolitical tension and climate transformation. It determines the prospects for the evolution of Arctic policy as a component of international economic diplomacy aimed at ensuring sustainable interdependence. This paper systematizes the evolution of theoretical approaches to economic coopeitition as a hybrid strategy that integrates competition and cooperation. It highlights the strategy's key characteristics: duality, strategic interdependence, and contextual variability. The genesis of relevant scientific thought is traced from mercantilism and classical political economy to institutionalism and game theory. Furthermore, the discourse on the development of coopeitition in the Arctic is synthesized by integrating resource-based theory, transaction cost economics, and network models. This theoretical framework explains the inherent balance between rivalry over resources and cooperation in areas such as climate monitoring. The analysis examines institutional and regulatory architecture. of the Arctic Council, the UN Convention on the Law of the Sea (UNCLOS), and specialized forums (e.g., Arctic Circle, Arctic Frontiers), revealing the specifics of their post-2022 transformation. It determines the role of key non-Arctic actors – China, Japan, and the Republic of Korea – in shaping a polycentric system of hybrid governance. Furthermore, the paper discloses the structure of the US and PRC economic interests, identifies mechanisms of militarization and environmental risks, and outlines the potential for synergy within the conceptual frameworks of Chimerica 2.0 and Arctic Exceptionalism 2.0. The investigation of the PRC's interaction with Arctic states – Denmark, Norway,

Iceland, Finland, Sweden, Canada, and Russia – reveals a dominant focus on the liquefied natural gas (LNG) and rare earth metals sectors. The analysis outlines a synergy between scientific diplomacy and economic expansionism, while identifying key institutional constraints, such as the principle of Free, Prior, and Informed Consent (FPIC) and ESG standards, which limit capital attraction. The analysis has improved the typology of cooperation forms by constructing a multi-criteria classification (isolating, adaptive, symbiotic). This framework provides the analytical basis for scenario-based forecasting of Arctic governance models, such as «Nordic Plus» and the ATS model. Furthermore, the research develops conceptual approaches to synergizing military–security and scientific–research strategies. It proves the multiplicative effect of joint initiatives in the fields of shipbuilding, energy, and climate monitoring. A four-dimensional model of Arctic cooperation (institutional, economic, security, and scientific dimensions) has been developed, taking into account the impact of globalization processes, the role of Russia and NATO, and socio–environmental risks. Empirical analysis proves that climate transformations positively impact logistical flows, specifically increasing the intensity of use of the Northern Sea Route. It further demonstrates the absence of a direct correlation between militarization and the level of cooperation, a finding that confirms the potential for «soft governance» approaches in the region. The analysis shows that Arctic cooperation is evolving toward greater inclusiveness, technological leadership, and ecological sustainability. It substantiates the prospect that cooperative initiatives could increase to 40–50% by 2030 within frameworks like REPowerEU and the Polar Silk Road. However, the research emphasizes the persistent need for harmonizing legal frameworks to address sanction and climate risks and to mediate the asymmetry of interests among key actors. For the USA and the PRC, the study identifies the strategic modernization of institutions, the localization of «green» technologies, and the diversification of partnerships as key imperatives for their polar diplomacy and integration into global value chains. Keywords: economic cooperation, competition, cooperation, Arctic, China, USA, geopolitical challenges, institutional governance, synergistic effect, climate risks, economic diplomacy, Polar Silk Road, Northern Sea Route, ESG standards, export, import.

Державний реєстраційний номер ДіР: 0125U002539

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Кикина А. Б. Арктичний фронт: геоекономічні виклики для Китаю і Данії. Економіка та суспільство. 2023; 57.
- 2. Кикина А. Б., Заяць О. І. Китайська дипломатія ресурсів в Арктиці: наслідки для Гренландії. Причорноморські економічні студії. 2023; 82: 15–21.
- 3. Кикина А. Б., Заяць О. І., Андрущенко О. М. Від льоду до інновацій: економічне партнерство Китаю і Данії в Арктиці. Науковий вісник Ужгородського національного університету. Серія: Міжнародні економічні відносини та світове господарство. 2023; 49: 34–40.
- 4. Кикина А. Б., Заяць О. І. Глобальна економічна конкуренція в Арктиці: кооперація, ризики та інституційні виклики у контексті кліматичних змін. Бізнес-навігатор. 2025; 6(83): 76–83.
- 5. Кикина А. Б., Заяць О. І. Коопетиція як стратегічна парадигма в умовах глобальної економічної взаємозалежності. Економіка та суспільство. 2025; 80.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПІВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0125U002539

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Заяць Олена Іванівна

2. Olena I. Zayats

Кваліфікація: д.е.н., доцент, 08.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9904-8706

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мулеса Оксана Юріївна

2. Oksana Y. Mulesa

Кваліфікація: д.т.н., професор, 05.13.06

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-6117-5846

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Резнікова Наталія Володимирівна
2. Nataliia V. Reznikova

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.00.02**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-2570-869X**Додаткова інформація:** Web of Science: <https://www.webofscience.com/wos/author/record/I-2491-2018>; Scopus: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57202286915>; Google Scholar: https://scholar.google.com/citations?hl=ru&user=6CGcr6AAAAAJ&view_op=list_works&sortby=pubdate**Повне найменування юридичної особи:** Київський національний університет імені Тараса Шевченка**Код за ЄДРПОУ:** 02070944**Місцезнаходження:** вул. Володимирська, Київ, 01033, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Цимбал Людмила Іванівна
2. Liudmyla I. Tsymbal

Кваліфікація: д.е.н., професор, 08.00.02**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0002-0873-9227**Додаткова інформація:****Повне найменування юридичної особи:** Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана**Код за ЄДРПОУ:** 02070884**Місцезнаходження:** просп. Берестейський (Перемоги), Київ, 03680, Україна**Форма власності:** Державна**Сфера управління:** Міністерство освіти і науки України**Ідентифікатор ROR:****Рецензенти****Власне Прізвище Ім'я По-батькові:**

1. Цалан Мирослава Іванівна
2. Myroslava I. Tsalan

Кваліфікація: д.е.н., доцент, 08.00.05**Ідентифікатор ORCID ID:** 0000-0003-1878-1346

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кушнір Наталія Олексіївна

2. Nataliia O. Kushnir

Кваліфікація: к.е.н., доцент, 08.00.05

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0003-2074-2506

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Державний вищий навчальний заклад "Ужгородський національний університет"

Код за ЄДРПОУ: 02070832

Місцезнаходження: вул. Підгірна, Ужгород, Ужгородський р-н., 88000, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VIII. Заключні відомості

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
голови ради**

Король Марина Михайлівна

**Власне Прізвище Ім'я По-батькові
головуючого на засіданні**

Король Марина Михайлівна

**Відповідальний за підготовку
облікових документів**

Сабов Вікторія Іванівна

Реєстратор

Юрченко Тетяна Анатоліївна

**Керівник відділу УкрІНТЕІ, що є
відповідальним за реєстрацію наукової
діяльності**

Юрченко Тетяна Анатоліївна